

UMOWA
NR 769/2014/Wn-11/OA-IS-LF/D
O DOFINANSOWANIE
W FORMIE
DOTACJI
PRZEDSIĘWZIĘCIA REALIZOWANEGO
w ramach
Instrumentu Finansowego LIFE +

Departament Ochrony Przyrody
i Edukacji Ekologicznej
Główny Specjalista ds. prawnych

Jakub Bydek

Departament Ochrony Przyrody
i Edukacji Ekologicznej
Specjalista

Radosław Domagała

JKP 14.11.2014

zawarta w Warszawie, w dniu 14.11.2014 r., pomiędzy:

Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

z siedzibą w Warszawie, ul. Konstruktorska 3a, 02-673 Warszawa, reprezentowanym przez:

Andrzej Muter – Kierownik Wydziału ds. Programu LIFE

oraz

Ewa Jęczyńska – p.o. Kierownika Wydziału Rozliczeń Krajowych

zwanym dalej „NFOŚiGW” lub „Dotującym”,

a

Energa Innowacje Sp. z o.o.,

z siedzibą w Gdańsku, Al. Grunwaldzka 472, 80-309 Gdańsk, NIP: 5833117846, REGON:
221152612, KRS nr 0000372150, reprezentowanym przez:

Damiana Gadzińskiego - Prezesa Zarządu

oraz

Konrada Lipskiego - Wiceprezesa Zarządu

zwaną dalej „Beneficjentem”,

- *będącym Beneficjentem Koordynującym **

o następującej treści:

Niniejsza Umowa zostaje zawarta na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.), a także Porozumienia w sprawie wdrażania Instrumentu Finansowego LIFE+ ustanowionego na lata 2007 – 2013 zawartego między Ministrem Środowiska a NFOŚiGW w dniu 5 września 2008 r. w Warszawie, zmienionego aneksem nr 1 z dnia 7 maja 2010 r. oraz uchwały Zarządu NFOŚiGW z dnia 13.05.2014 r., nr B/24/12/2014 i uchwały Rady Nadzorczej NFOŚiGW z dnia 20.05.2014 r., nr 70/14., w wyniku pozytywnego rozpatrzenia przez NFOŚiGW wniosku Beneficjenta z dnia 30.04.2013 r., nr 575/2013, który wpłynął do kancelarii NFOŚiGW w dniu 06.05.2013 r., o dofinansowanie realizacji Przedsięwzięcia pn. „ENERGA Living Lab dla poprawy efektywności końcowego wykorzystania energii elektrycznej / ENERGA Living Lab for the improvement of energy end-use efficiency” w formie dotacji ze środków NFOŚiGW.

Mając na uwadze powyższe, Strony postanawiają, co następuje:

I. OŚWIADCZENIA BENEFICJENTA

1. Beneficjent oświadcza i zapewnia, że:
 - [a] zawarcie niniejszej Umowy nie będzie stanowiło naruszenia postanowień aktów założycielskich oraz innych regulacji dotyczących działalności Beneficjenta,
 - [b] w stosunku do Beneficjenta nie toczy się postępowanie upadłościowe, naprawcze lub egzekucyjne, jak również nie składał on wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego lub naprawczego, a także nie występują przesłanki do wszczęcia tego rodzaju postępowań,
 - [c] nie zalega w uiszczaniu podatków,
 - [d] nie zalega w uiszczaniu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy,
 - [e] nie zalega w uiszczaniu opłat za korzystanie ze środowiska,
 - [f] nie zalega z tytułu administracyjnych kar pieniężnych za przekroczenie lub naruszenie warunków korzystania ze środowiska,
 - [g] wszelkie dokumenty, dane, informacje lub oświadczenia przekazane NFOŚiGW są prawdziwe i kompletne,
 - [h] *jest* podatnikiem podatku od towarów i usług,
 - [i] działania w ramach Przedsięwzięcia dotychczas nie były i nie będą współfinansowane z innych środków wspólnotowych, niż środki w ramach Instrumentu Finansowego Life+,
 - [j] zapewni finansowanie Przedsięwzięcia zgodnie z Harmonogramem rzeczowo - finansowym,
 - [k] ma dostęp do wszelkich dokumentów związanych z realizacją Umowy BK-KE.
2. Dotowany zobowiązuje się do kwalifikowania kosztów w ramach Przedsięwzięcia w podziale na kategorie: koszty realizacji inwestycji i zakupy inwestycyjne oraz koszty realizacji zadań bieżących.
3. Beneficjent oświadcza, iż zawarcie niniejszej Umowy i otrzymanie przewidzianego Umową dofinansowania w formie Dotacji nie narusza przepisów dotyczących pomocy publicznej.
4. Beneficjent oświadcza, że zapewni wymagany wkład własny na realizację Przedsięwzięcia.
5. Status prawny Beneficjenta: N - jednostka spoza finansów publicznych,

II. WARUNKI OGÓLNE

§ 1

DEFINICJE

Ilkroć w niniejszej Umowie jest mowa o:

- a) „Umowie” – należy przez to rozumieć niniejszą umowę dotacji, na którą składają się Oświadczenia Beneficjenta, Warunki Ogólne, Warunki Szczególne oraz załączniki do Umowy,
- b) „Umowie BK-KE” – należy przez to rozumieć umowę zawartą na realizację Przedsięwzięcia między Komisją Europejską a Beneficjentem Koordynującym,
- c) „Umowie WB-BK” – należy przez to rozumieć umowę zawartą między Współbeneficjentem a

Beneficjentem Koordynującym w związku z realizacją Przedsięwzięcia,

- d) „Okres obowiązywania umowy” – należy przez to rozumieć okres od zawarcia Umowy przez strony do czasu rozliczenia Umowy pod względem rzeczowym, ekologicznym i finansowym z uwzględnieniem spełnienia przez Beneficjenta obowiązków wynikających z utrzymania Trwałości Przedsięwzięcia,
- e) „Dotacji” – należy przez to rozumieć udzielone Beneficjentowi dofinansowanie ze środków NFOŚiGW w formie dotacji przeznaczonej na realizację Przedsięwzięcia, w kwocie określonej w Warunkach Szczególnych Umowy i na warunkach określonych w Umowie,
- f) „Przedsięwzięciu” – należy przez to rozumieć określone w Warunkach Szczególnych

przedsięwzięcie Beneficjenta realizowane na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, na które NFOŚiGW udzielił Beneficjentowi dofinansowania w formie dotacji, a w wyniku realizacji którego Beneficjent zobowiązany jest uzyskać w ustalonych w Warunkach Szczególnych zakresie i terminach Efekt rzeczowy i Efekt ekologiczny,

- g) „**Przedsięwzięciu międzynarodowym**” – należy przez to rozumieć Przedsięwzięcie realizowane przez Beneficjenta Koordynującego, mającego siedzibę na terenie innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej niż Rzeczypospolita Polska,
- h) „**Przedsięwzięciu krajowym**” – należy przez to rozumieć Przedsięwzięcie realizowane na obszarze Polski przez Beneficjenta Koordynującego, mającego siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- i) „**Beneficjencie Koordynującym**” – należy przez to rozumieć osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, osobę prawną, jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, państwową lub samorządową jednostkę budżetową realizującą Przedsięwzięcie na podstawie umowy z Komisją Europejską,
- j) „**Współbeneficjencie**” – należy przez to rozumieć osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, osobę prawną, jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, państwową lub samorządową jednostkę budżetową realizującą Przedsięwzięcie na podstawie umowy z Beneficjentem Koordynującym,
- k) „**Efekcie rzeczowym**” – należy przez to rozumieć określony w Warunkach Szczególnych efekt rzeczowy, który Beneficjent zobowiązany jest osiągnąć w ramach realizacji Przedsięwzięcia,
- l) „**Efekcie ekologicznym**” – należy przez to rozumieć określony w Warunkach Szczególnych efekt ekologiczny, który Beneficjent zobowiązany jest osiągnąć w ramach realizacji Przedsięwzięcia,
- m) „**Trwałości Przedsięwzięcia**” - należy przez to rozumieć zapewnienie przez Beneficjenta utrzymywania Efektu rzeczowego i Efektu ekologicznego Przedsięwzięcia przez wskazany w Warunkach Szczególnych okres po zakończeniu realizacji Przedsięwzięcia,
- n) „**Harmonogramie rzeczowo-finansowym**” - należy przez to rozumieć zatwierdzony przez NFOŚiGW dokument, stanowiący integralną część Umowy, będący podstawą do rozliczenia

rzeczowego i finansowego Przedsięwzięcia, przedstawiający m.in. elementy scalone (przedmioty odbiorów częściowych lub końcowych) w ujęciu czasowym i kosztowym tak, aby pokazywały one pełny zwymiarowany zakres działań i wszystkie koszty niezbędne do realizacji Przedsięwzięcia,

- o) „**Harmonogramie wypłat - refundacja**” – należy przez to rozumieć określone w Warunkach Szczególnych terminy przekazywania na rachunek bankowy Beneficjenta kolejnych transz Dotacji,
- p) „**pomocy publicznej**” – należy przez to rozumieć pomoc publiczną, o której mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.),
- q) „**udziale Dotacji w kosztach Przedsięwzięcia**” – należy przez to rozumieć procentowy udział, jaki kwota Dotacji stanowi w koszcie kwalifikowanym Przedsięwzięcia określonym w Warunkach Szczególnych, ustalonym z uwzględnieniem § 2 ust. 5 Warunków Ogólnych,
- r) „**Wkładzie własnym**” – należy przez to rozumieć środki zapewnione przez Beneficjenta, stanowiące różnicę pomiędzy kosztem całkowitym Przedsięwzięcia, a kwotą Dotacji udzielonej na podstawie niniejszej Umowy oraz innymi środkami przekazanymi na realizację Przedsięwzięcia przez osoby trzecie,
- s) „**Postanowieniach Wspólnych**” – należy przez to rozumieć część ogólną Umowy BK-KE stanowiącą załącznik nr 2 do Umowy,
- t) „**Wniosek o wypłatę środków**” – przedkładane na piśmie przez Beneficjenta wystąpienie o wypłatę przez NFOŚiGW środków z Dotacji.

§ 2

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Postanowienia Warunków Ogólnych stosuje się z uwzględnieniem ewentualnych wyłączeń lub modyfikacji określonych w Warunkach Szczególnych.
2. W razie ewentualnej niezgodności pomiędzy postanowieniami Warunków Ogólnych i Warunków Szczególnych, pierwszeństwo mają postanowienia Warunków Szczególnych.
3. Beneficjent zobowiązany jest - pod rygorem zawieszenia wypłaty Dotacji i wypowiedzenia Umowy - do przedłożenia NFOŚiGW prawidłowo sporządzonych i kompletnych dokumentów wskazanych w Warunkach Ogólnych lub Warunkach Szczególnych, w tym w szczególności dokumentów potwierdzających ustanowienie wymaganych Umową zabezpieczeń.

4. Dokumenty, o których mowa ust. 3, Beneficjent zobowiązany jest przedłożyć NFOŚiGW w terminach określonych w Warunkach Szczególnych, nie później jednak niż przed terminem przekazania pierwszej transzy Dotacji.
5. Naliczony podatek od towarów i usług jest kosztem Przedsięwzięcia pod warunkiem, że zgodnie z odrębnymi przepisami, Beneficjentowi nie przysługuje prawo do jego zwrotu lub odliczenia, został naliczony został w związku z kosztami określonymi w Harmonogramie rzeczowo-finansowym oraz jest zgodny z art. 30 Postanowień Wspólnych.
6. Kwota udzielanej Dotacji nie podlega waloryzacji z tytułu różnic kursowych oraz inflacji.
7. Wszelkie koszty związane z realizacją Umowy ponosi Beneficjent.
8. Beneficjent ponosi odpowiedzialność za wykonanie lub nienależyte wykonanie Umowy, w tym za realizację Przedsięwzięcia. Beneficjent odpowiada za działania wszelkich osób, którymi posłużył się przy wykonaniu Umowy, w szczególności w przypadku Przedsięwzięcia krajowego za uczestniczących w jego realizacji Współbeneficjentów.
9. Beneficjent zobowiązuje się na żądanie NFOŚiGW przekazać wszelkie informacje związane z realizowanym Przedsięwzięciem oraz upoważnia NFOŚiGW do żądania wszelkich informacji związanych z realizacją Przedsięwzięcia od osób trzecich.
10. W Przedsięwzięciu krajowym Beneficjent zobowiązuje się pokryć, poprzez zwiększenie Wkładu własnego, niewniesiony przez Współbeneficjentów wkład finansowy lub niefinansowy na realizację Przedsięwzięcia.
11. Beneficjent zobowiązuje się, iż nie będzie bez zgody NFOŚiGW występował o dofinansowanie Przedsięwzięcia z innych środków wspólnotowych, niż środki w ramach Instrumentu Finansowego Life+.
12. W przypadku Przedsięwzięcia Krajowego do Współbeneficjenta stosuje się § 5, §7 ust. 2-5, §9 ust. 1, ust. 7-8, §10, §11 oraz §14.

§ 3

PRZEDMIOT UMOWY

Przedmiotem Umowy jest określenie warunków dofinansowania Przedsięwzięcia w formie Dotacji.

§ 4

WARUNKI WYPŁATY DOTACJI

1. NFOŚiGW udziela Beneficjentowi dofinansowania w formie Dotacji z przeznaczeniem na realizację Przedsięwzięcia.
2. Beneficjent, który jest Beneficjentem Koordynującym na podstawie Umowy BK-KE, przekazuje środki z Dotacji na realizację Przedsięwzięcia na rzecz Współbeneficjentów określonych w pkt 19 Warunków Szczególnych na podstawie odrębnych Umów WB-BK, podlegających przekazaniu do NFOŚiGW w terminie określonym w pkt 15 Warunków Szczególnych.
3. Kwotę Dotacji oraz Harmonogram wypłat – refundacja określają Warunki Szczególne.
4. Warunkiem wypłaty Beneficjentowi środków z Dotacji jest skuteczne ustanowienie przez Beneficjenta określonych w Warunkach Szczególnych zabezpieczeń ewentualnego zwrotu Dotacji wraz z należnymi odsetkami, o których mowa w § 12 i zaakceptowanie przez NFOŚiGW dokumentów potwierdzających ustanowienie tych zabezpieczeń.
5. NFOŚiGW- z zastrzeżeniem ust. 10 Warunków Szczególnych, wypłacał będzie środki z Dotacji pod warunkiem uprzedniego przedłożenia przez Beneficjenta Wniosku o wypłatę środków sporządzonego na wzorze, stanowiącym załącznik do Umowy z zastrzeżeniem ust. 13 Warunków Szczególnych. Wniosek, o którym mowa w zdaniu powyżej, stanowi jednocześnie potwierdzenie realizacji Przedsięwzięcia w całości lub w części zgodnie z Harmonogramem rzeczowo – finansowym, stanowiącym załącznik do Umowy.
6. Oryginały faktur i innych równoważnych dowodów księgowych, wyszczególnione w zestawieniu faktur lub równoważnych dokumentów księgowych potwierdzających poniesione przez Beneficjenta koszty na realizację Przedsięwzięcia, stanowiącym załącznik do Wniosku o wypłatę środków, muszą być zatwierdzone do wypłaty zgodnie z reprezentacją podmiotu ponoszącego koszty i zawierać stwierdzenie: „*sfinansowano ze środków NFOŚiGW na podstawie umowy nr [] w kwocie ogółem [.....] kosztów kwalifikowanych, w tym:*
 - *wysokość środków na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych w kwocie [.....],*
 - *wysokość środków na realizację zadań bieżących w kwocie [.....].*”

Ponadto faktury i inne równoważne dokumenty księgowe powinny zostać opisane w następujący sposób:

- w przypadku, gdy dotyczą w całości kosztów kwalifikowanych, opisy powinny zawierać informacje określające wysokość kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych oraz wysokość kosztów realizacji zadań bieżących,

- w przypadku, gdy faktury i inne równoważne dokumenty księgowe dotyczą również kosztów niekwalifikowanych, opisy powinny zawierać informacje określające wysokość kosztów kwalifikowanych, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w zdaniu poprzednim.

Do pozostających u Beneficjenta oryginałów faktur i innych równoważnych dokumentów księgowych muszą być ponadto załączone oryginały – a jeśli nie jest to możliwe – poświadczone za zgodność z oryginałem kserokopie protokołów odbioru robót/dostaw/usług, zawierających zrealizowany zakres rzeczowy i podpisanych przez uprawnionego inspektora nadzoru lub przez inne osoby upoważnione ze strony Beneficjenta.

7. Dokumenty stanowiące oświadczenia Beneficjenta, które są wymagane zgodnie z Warunkami Szczególnymi, składa się w oryginałach podpisanych przez osoby upoważnione do reprezentacji Beneficjenta. Pozostałe dokumenty wskazane w Warunkach Szczególnych składa się w oryginale, jeżeli postanowienia Warunków Szczególnych tak stanowią.
8. NFOŚiGW przysługuje prawo kontroli prawidłowości i zasadności przedstawianych przez Beneficjenta dokumentów rozliczeniowych, o których mowa w ust. 13 Warunków Szczególnych. Wypłata środków z Dotacji następuje po zaakceptowaniu przez NFOŚiGW prawidłowości dokumentów rozliczeniowych. W przypadku stwierdzenia przez NFOŚiGW braków dotyczących podstawy faktycznej lub prawnej składanych przez Beneficjenta dokumentów lub zgłoszenia przez NFOŚiGW zastrzeżeń, co do treści lub zakresu tych dokumentów, Beneficjent zobowiązany jest przedłożyć żądane dokumenty w formie i zakresie wymaganym przez NFOŚiGW, w wyznaczonym przez NFOŚiGW terminie, nie krótszym jednak niż 14 dni.
9. W przypadku stwierdzenia przez NFOŚiGW nieprawidłowości w przedłożonych przez Beneficjenta dokumentach rozliczeniowych lub realizacji Przedsięwzięcia niezgodnie z Harmonogramem rzeczowo - finansowym, NFOŚiGW może zawiesić wypłatę środków z Dotacji lub dokonać na rzecz Beneficjenta wypłaty środków z Dotacji w części uznanej za uzasadnioną.
10. Beneficjent zobowiązany jest przedłożyć NFOŚiGW dokumenty rozliczeniowe, o których mowa w ust. 13 Warunków Szczególnych, w terminach tam określonych. Dodatkowo, na każde żądanie NFOŚiGW, Beneficjent okaże:
 - a) poświadczone za zgodność z oryginałem kserokopie lub oryginały faktur i rachunków prawidłowo opisanych, stwierdzające wykonanie elementu

Przedsięwzięcia, zgodnie z Harmonogramem rzeczowo - finansowym, zaakceptowanym przez NFOŚiGW;

- b) poświadczone za zgodność z oryginałem kserokopie lub oryginały innych równoważnych dokumentów księgowych, stwierdzające wykonanie elementu Przedsięwzięcia, zgodnie z Harmonogramem rzeczowo - finansowym, zaakceptowanym przez NFOŚiGW;
- c) wyciągi bankowe (poświadczone za zgodność z oryginałem przez Beneficjenta lub oryginał) potwierdzające wydatkowanie wypłaconych środków na opłacenie kosztów wynikających z dowodów księgowych wskazanych w lit. a i b;
- d) potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopie protokołów odbioru robót/dostaw/usług, podpisane przez Wykonawcę, przedstawiciela Beneficjenta i Inspektora Nadzoru (jeżeli dotyczy);

przy czym wskazane wyżej dokumenty (za wyjątkiem lit. c i d) powinny być opisane zgodnie z ust. 6.

11. Wypłata transzy Dotacji nastąpi nie później niż w terminie 15 dni od daty wpływu dokumentów rozliczeniowych, o których mowa w ust. 13 Warunków Szczególnych, z zastrzeżeniem ust. 8 i 9.
12. Za dzień wypłaty Beneficjentowi środków z Dotacji uznaje się dzień obciążenia rachunku bankowego NFOŚiGW.
13. Opóźnienie w wypłacie środków z Dotacji wynikłe wskutek zawieszenia wypłaty środków z Dotacji z przyczyn określonych w ust. 9, nie stanowi naruszenia Umowy przez NFOŚiGW. Nie stanowi również podstawy do naliczania wobec NFOŚiGW odsetek za opóźnienie w przekazaniu środków z Dotacji, a skutki zawieszenia wypłaty środków z Dotacji obciążają wyłącznie Beneficjenta.
14. Po zakończeniu realizacji Przedsięwzięcia, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia akceptacji przez Komisję Europejską końcowego sprawozdania technicznego oraz zestawienia wydatków i dochodów Przedsięwzięcia, Beneficjent zobowiązany jest przedłożyć NFOŚiGW rozliczenie końcowe wykorzystania Dotacji.

§ 5

REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA

1. Beneficjent zobowiązany jest do realizacji Przedsięwzięcia zgodnie z Harmonogramem rzeczowo - finansowym, stanowiącym załącznik do Umowy, w terminie określonym w Warunkach Szczególnych oraz do osiągnięcia w wyniku realizacji Przedsięwzięcia Efektu rzeczowego i Efektu ekologicznego, w terminach i zakresie określonych w Warunkach Szczególnych, jak również zapewnić wymaganą Trwałość Przedsięwzięcia.
2. W przypadku, gdy Harmonogram rzeczowo - finansowy przewiduje podział realizacji Przedsięwzięcia na etapy,

Beneficjent zobowiązany jest zapewnić terminowy odbiór poszczególnych etapów Przedsięwzięcia.

3. Beneficjent przy realizacji przedsięwzięcia zobowiązany jest do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j.: Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm., zwanej dalej „ustawą Pzp”), w przypadku gdy jest zamawiającym w rozumieniu art. 3 ust. 1 jej przepisów w tym, gdy spełnione są przesłanki, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5 tejże ustawy. W przypadku, gdy Beneficjent nie jest zamawiającym, o którym mowa powyżej, przy udzielaniu zamówień zobowiązany jest do stosowania zasad równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy Pzp, a także do zawierania umów w formie pisemnej (chyba, że dla danej czynności zastrzeżona jest inna forma).
4. Beneficjent zobowiązany jest prowadzić dokumentację dotyczącą przebiegu realizacji Przedsięwzięcia zgodnie z obowiązującymi przepisami i w sposób umożliwiający przeprowadzenie w każdym czasie jej weryfikacji. Dokumenty należy przechowywać nie krócej niż do upływu okresu Trwałości Przedsięwzięcia.
5. W przypadku, gdy realizacja Przedsięwzięcia obejmuje roboty lub usługi mające charakter utworów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.), Beneficjent zobowiązany jest w umowach z wykonawcami zapewnić przejście na Beneficjenta lub Współbeneficjenta całości majątkowych praw autorskich do rezultatów – w tym ich elementów składowych – prac wykonawców, przy pomocy których Beneficjent realizuje Przedsięwzięcie, na wszystkich polach eksploatacji potrzebnych Beneficjentowi do korzystania z rezultatów tych prac. Beneficjent zobowiązany jest ponadto zapewnić, że przenoszone majątkowe prawa autorskie nie będą w chwili ich przejścia na Beneficjenta lub Współbeneficjenta obciążone prawami na rzecz osób trzecich, a także, że osoby uprawnione z tytułu osobistych praw autorskich nie będą wykonywać takich praw w stosunku do Beneficjenta lub jego następców prawnych.
6. Beneficjent z chwilą dostarczenia do NFOŚiGW materiałów związanych z realizacją Przedsięwzięcia, w szczególności zdjęć lub publikacji, wyraża zgodę na ich wykorzystywanie przez NFOŚiGW na następujących polach eksploatacji:
 - a) w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, w tym do przeniesienia nieodpłatnie własności na

rzecz innych osób w celach dydaktycznych i promocyjnych,

- b) w zakresie rozpowszechniania, w tym również na targach i innych imprezach promujących ochronę środowiska,
 - c) wykorzystywania jako źródła informacji w działalności statutowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.
7. Zakup gruntów w ramach Przedsięwzięcia odbywa się zgodnie z art. 25 Postanowień Wspólnych.

§ 6

ZMIANA HARMONOGRAMU RZECZOWO - FINANSOWEGO

1. Zmiany Harmonogramu rzeczowo – finansowego wymagają dla swej skuteczności pisemnej zgody NFOŚiGW.
2. Zgoda NFOŚiGW nie jest wymagana w przypadku zmian:
 - a) do wysokości 1 000 zł, dokonywanych pomiędzy kwartałami, w ramach tego samego działania lub poddziałania wyszczególnionego w Harmonogramie rzeczowo – finansowym, pod warunkiem, że nie wpłynie to na obniżenie Efektu ekologicznego lub
 - b) polegających na przesunięciu kwot pomiędzy działaniami lub poddziałaniami w danym kwartale, jeżeli nie wpłynie to na zmianę łącznej kwoty kosztów kwalifikowanych w danym kwartale oraz łącznej kwoty kosztów kwalifikowanych dla poszczególnych działań lub poddziałañ.
3. Wniosek Beneficjenta o zmianę Harmonogramu rzeczowo – finansowego wymaga uzasadnienia oraz wskazania przewidywanego wpływu wnioskowanej zmiany na realizację Przedsięwzięcia i osiągnięcie Efektu rzeczowego oraz Efektu ekologicznego Przedsięwzięcia.
4. W przypadku zmiany Harmonogramu rzeczowo – finansowego, Strony zgodnie mogą dokonać w odpowiednim zakresie zmian w Harmonogramie wypłat-refundacja.

§ 7

OBOWIĄZKI SPRAWOZDAWCZE BENEFICJENTA I KONTROLA PRZEDSIĘWZIĘCIA

1. Beneficjent zobowiązany jest do złożenia NFOŚiGW, jednocześnie z dokumentami rozliczeniowymi, o których mowa w ust. 13 Warunków Szczególnych, sprawozdania ze stanu realizacji Przedsięwzięcia zgodnie z umową, w tym w szczególności z Harmonogramem rzeczowo – finansowym. W razie niemożliwości złożenia takiego oświadczenia, Beneficjent zobowiązany jest złożyć wniosek o zmianę Harmonogramu rzeczowo –

finansowego, o którym mowa w § 6 ust. 3 lub sporządzić informację dotyczącą odstępstw od realizacji Przedsięwzięcia zgodnie z postanowieniami Umowy, w tym w szczególności tych, które wpływają lub mogą wpływać na osiągnięcie przez Beneficjenta Efektu rzeczowego lub Efektu ekologicznego Przedsięwzięcia.

2. Beneficjent zobowiązany jest ponadto do przekazywania NFOŚiGW informacji o wszelkich okolicznościach faktycznych i prawnych dotyczących Beneficjenta lub realizacji Przedsięwzięcia, których następstwem jest lub może być naruszenie Umowy, Harmonogramu rzeczowo – finansowego lub zobowiązania do osiągnięcia określonego w Warunkach Szczególnych Efektu rzeczowego lub Efektu ekologicznego Przedsięwzięcia, w tym w szczególności o zmniejszeniu wkładu własnego Beneficjenta w finansowaniu Przedsięwzięcia i przekroczeniu wskutek tego określonego w Warunkach Szczególnych poziomu udziału Dotacji w koszcie Przedsięwzięcia.

3. Informacje, o których mowa w ust. 2, powinny być przekazywane NFOŚiGW w terminie 14 dni od dnia ich uzyskania przez Beneficjenta.
4. NFOŚiGW uprawniony jest w każdym czasie do żądania od Beneficjenta przedstawienia informacji i dokumentów dotyczących Beneficjenta lub realizacji Przedsięwzięcia, a także do żądania udostępnienia miejsca realizacji Przedsięwzięcia w celu dokonania oględzin i przeprowadzenia kontroli.
5. Beneficjent zobowiązuje się współdziałać z NFOŚiGW w zakresie niezbędnym dla prawidłowego prowadzenia kontroli realizacji Przedsięwzięcia.
6. W przypadku, gdy w trakcie realizacji Przedsięwzięcia faktyczne koszty jego realizacji okażą się niższe od przewidywanych, kwota Dotacji może ulec proporcjonalnemu obniżeniu, z zachowaniem wskazanego w Warunkach Szczególnych udziału procentowego Dotacji w kosztach zrealizowanego Przedsięwzięcia. W takim przypadku ewentualna nadwyżka przekazanej Beneficjentowi Dotacji podlega zwrotowi na rzecz NFOŚiGW w terminie 14 dni od daty otrzymania przez Beneficjenta wezwania NFOŚiGW do zapłaty.
7. Beneficjent zobowiązany jest do przekazywania do wiadomości NFOŚiGW kopii raportów, a także kopii wszelkiej korespondencji pisemnej i elektronicznej w sprawach dotyczących realizacji Przedsięwzięcia między Beneficjentem Koordynującym a Komisją Europejską. W przypadku, gdy raporty i korespondencja sporządzone są w języku innym niż polski i angielski, Beneficjent zobowiązany jest

dostarczyć tłumaczenie tych dokumentów na język polski.

8. W przypadku kiedy Beneficjent jest Współbeneficjentem w ramach Przedsięwzięcia międzynarodowego tłumaczenia na język polski wymagają jedynie te sporządzone w języku innym niż polski lub angielski elementy raportów i korespondencji, które dotyczą działań realizowanych przez Współbeneficjenta w ramach Przedsięwzięcia.
9. Dokumenty, o których mowa w ust. 6-7, powinny być przekazywane NFOŚiGW w terminie 21 dni od dnia ich uzyskania przez Beneficjenta..
10. Beneficjent ma obowiązek niezwłocznie poinformować NFOŚiGW, o wpłynięciu na jego konto środków z Komisji Europejskiej.

§ 8

POTWIERDZENIE REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA

1. Zakończenie przez Beneficjenta realizacji Przedsięwzięcia powinno nastąpić nie później niż w terminie określonym w Warunkach Szczególnych.
2. W przypadku, gdy w trakcie realizacji Przedsięwzięcia poniesiono koszty na realizację inwestycji lub dokonano zakupów inwestycyjnych, zakończenie realizacji Przedsięwzięcia następuje poprzez protokolarne przekazanie Przedsięwzięcia do eksploatacji lub uzyskanie pozwolenia na użytkowanie, jeśli zgodnie z odrębnymi przepisami jest to wymagane. Po zakończeniu realizacji Przedsięwzięcia, Beneficjent zobowiązany jest przedłożyć NFOŚiGW:
 - a) poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię protokołu ostatecznego odbioru i przekazania Przedsięwzięcia do eksploatacji,
 - b) pozwolenie na użytkowanie albo zgłoszenie o zakończeniu przedsięwzięcia wraz z oświadczeniem inwestora, że właściwy organ administracji architektoniczno – budowlanej lub nadzoru budowlanego nie wniósł sprzeciwu, jeżeli zgodnie z odrębnymi przepisami Przedsięwzięcie wymaga pozwolenia na użytkowanie –w takim przypadku pozwolenie powinno być uzyskane nie później niż w terminie zakończenia realizacji Przedsięwzięcia określonym w Warunkach Szczególnych,
 - c) wskazane w Warunkach Szczególnych dokumenty potwierdzające osiągnięcie Efektu rzeczowego Przedsięwzięcia,
 - d) wskazane w Warunkach Szczególnych dokumenty potwierdzające osiągnięcie Efektu ekologicznego Przedsięwzięcia,
 - e) rozliczenie końcowe Dotacji sporządzone według wzoru stanowiącego załącznik do Umowy,

- f) zestawienie zrealizowanych obiektów/urzędzeń/ opracowań zgodnie z Harmonogramem rzeczowo-finansowym. Zestawienie to, w przypadku gdy zakresem przedsięwzięcia są roboty budowlane, akceptowane jest przez uprawnionego inspektora nadzoru,
- g) dokument potwierdzający akceptację przez Komisję Europejską końcowego sprawozdania technicznego i zestawienia wydatków i dochodów o którym mowa w art. 12 Postanowień Wspólnych,
- h) wyliczenie w procentach udziału poszczególnych źródeł finansowania w kosztach kwalifikowanych Przedsięwzięcia w euro, z uwzględnieniem kursu wymiany, o którym mowa w art. 29 Postanowień Wspólnych,
3. W przypadku, gdy w trakcie realizacji Przedsięwzięcia poniesiono wyłącznie koszty na realizację zadań bieżących, Beneficjent zobowiązany jest przedłożyć NFOŚiGW wskazane w Warunkach Szczególnych dokumenty potwierdzające zrealizowanie Przedsięwzięcia, w tym potwierdzające osiągnięcie Efektu rzeczowego i Efektu ekologicznego Przedsięwzięcia oraz rozliczenie końcowe Dotacji wraz z dokumentem potwierdzającym akceptację przez Komisję Europejską końcowego sprawozdania technicznego i zestawienia wydatków i dochodów, o którym mowa w art. 12 Postanowień Wspólnych, a także wyliczenie w procentach udziału poszczególnych źródeł finansowania w kosztach kwalifikowanych Przedsięwzięcia w euro, z uwzględnieniem kursu wymiany, o którym mowa w art. 29 Postanowień Wspólnych.
4. Po otrzymaniu dokumentów określonych w ust. 2 lub ust. 3, NFOŚiGW dokonuje ich weryfikacji pod względem kompletności i zgodności z warunkami Umowy, a następnie podejmuje decyzję w przedmiocie akceptacji lub odmowy prawidłowości realizacji Przedsięwzięcia i uznania osiągnięcia wskazanych w Warunkach Szczególnych Efektu rzeczowego i Efektu ekologicznego Przedsięwzięcia.
5. Akceptacja prawidłowości realizacji Przedsięwzięcia nie może nastąpić przed akceptacją przez Komisję Europejską końcowego sprawozdania technicznego oraz zestawienia wydatków i dochodów Przedsięwzięcia na podstawie Umowy BK-KE.
- w Warunkach Szczególnych okres po zakończeniu realizacji Przedsięwzięcia.
2. Rozpoczęcie biegu okresu Trwałości Przedsięwzięcia liczy się od dnia zakończenia realizacji Przedsięwzięcia.
3. Przez cały okres Trwałości Przedsięwzięcia, Beneficjent zobowiązany jest składać NFOŚiGW raporty roczne sporządzone na wzorze stanowiącym załącznik do Umowy obejmujące:
- a) oświadczenie Beneficjenta o Trwałości Przedsięwzięcia,
- b) określone w Warunkach Szczególnych dokumenty potwierdzające Trwałość Przedsięwzięcia.
4. Raporty roczne, o których mowa w ust. 3, powinny być składane nie później niż w terminie 30 dni od zakończenia danego roku kalendarzowego okresu Trwałości Przedsięwzięcia.
5. Niezależnie od obowiązku przekazywania raportów rocznych, Beneficjent zobowiązany jest do bieżącego przekazywania NFOŚiGW wszelkich informacji dotyczących ewentualnego pogorszenia lub utraty Trwałości Przedsięwzięcia w stopniu powodującym lub mogącym powodować trwałe zmiany określonych w Umowie parametrów Efektu rzeczowego lub Efektu ekologicznego Przedsięwzięcia, wraz ze wskazaniem przyczyn takich zmian.
6. Informacje, o których mowa w ust. 5, powinny być przekazywane przez Beneficjenta nie później niż w terminie 21 dni od dnia stwierdzenia pogorszenia lub utraty Trwałości Przedsięwzięcia.
7. NFOŚiGW przysługuje prawo żądania od Beneficjenta przedstawienia w okresie Trwałości Przedsięwzięcia informacji i dokumentów dotyczących utrzymania Efektu rzeczowego i Efektu ekologicznego Przedsięwzięcia, a także udostępnienia miejsca Przedsięwzięcia w celu dokonania oględzin i kontroli.
8. W przypadku stwierdzenia pogorszenia lub utraty Trwałości Przedsięwzięcia, NFOŚiGW może wezwać Beneficjenta do przywrócenia Efektu rzeczowego lub Efektu ekologicznego w wyznaczonym przez NFOŚiGW terminie.
9. W przypadku, gdy pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 8, Beneficjent nie przywróci w wyznaczonym terminie Trwałości Przedsięwzięcia, NFOŚiGW przysługuje prawo rozwiązania Umowy. W takim przypadku Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu Dotacji na zasadach określonych w § 11 ust. 3 Warunków Ogólnych.

§ 9

TRWAŁOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘCIA

1. Beneficjent zobowiązany jest zapewnić Trwałość Przedsięwzięcia, w szczególności trwałość Efektu rzeczowego oraz Efektu ekologicznego przez wskazany

§ 10

ZAWIESZENIE WYPŁAT ŚRODKÓW Z DOTACJI

1. W razie stwierdzenia przez NFOŚiGW naruszenia przez Beneficjenta warunków Umowy, NFOŚiGW przysługuje prawo zawieszenia wypłaty środków z Dotacji.
2. NFOŚiGW może zawiesić wypłatę środków z Dotacji w szczególności w przypadku:
 - a) realizowania Przedsięwzięcia niezgodnie z Umową, w tym w przypadku stwierdzenia opóźnień w realizacji Przedsięwzięcia w stosunku do Harmonogramu rzeczowo – finansowego i zagrożenia terminowego osiągnięcia Efektu rzeczowego i Efektu ekologicznego Przedsięwzięcia,
 - b) niedopełnienia przez Beneficjenta przewidzianych Umową warunków wypłat środków z Dotacji, w tym w szczególności określonych w § 4, a także zasad realizacji Przedsięwzięcia wskazanych w § 5 i § 6 Warunków Ogólnych,
 - c) wygaśnięcia ustanowionych przez Beneficjenta zabezpieczeń, stwierdzenia ich bezskuteczności lub ustanowienia niezgodnie z obowiązującymi przepisami albo powstania uzasadnionych wątpliwości, co do istnienia zabezpieczeń i ich zakresu, bądź zmniejszenia się realnej wartości ustanowionych przez Beneficjenta zabezpieczeń,
 - d) niedopełnienia przez Beneficjenta przewidzianych Umową obowiązków sprawozdawczych lub naruszenia obowiązków określonych w § 14 ust. 2 lub ust. 3 Warunków Ogólnych,
 - e) uniemożliwienia lub utrudniania wykonywania przez NFOŚiGW czynności w zakresie kontroli realizacji Przedsięwzięcia,
 - f) uzyskania informacji o zaistnieniu okoliczności, których następstwem jest lub może być naruszenie przez Beneficjenta warunków udzielania pomocy publicznej, w tym w szczególności poziomu dopuszczalnej pomocy publicznej, jeżeli Dotacja spełnia kryteria uznania za pomoc publiczną,
 - g) nieprzedłożenia przez Beneficjenta w ustalonym w Warunkach Szczególnych terminie lub niezaakceptowania przez NFOŚiGW złożonych przez Beneficjenta dokumentów, o których mowa w § 4 ust. 4 i 5 Warunków Ogólnych,
 - h) otrzymania informacji o podejrzanym lub faktycznym przypadkach nieprawidłowości przy realizacji Umowy BK-KE, lub jeżeli takie przypadki nie zostały odpowiednio zgłoszone lub zbadane, uznania przez NFOŚiGW, że realizacja Przedsięwzięcia narusza przepisy prawa,
 - i) nieprzekazywania w przypadkach określonych w Umowie do wiadomości NFOŚiGW kopii raportów przekazywanych do Komisji Europejskiej oraz kopii korespondencji pisemnej i elektronicznej w sprawach dotyczących realizacji Przedsięwzięcia, a także w przypadku dostarczenia powyższej dokumentacji w języku innym niż polski i angielski bez załączonego tłumaczenia na język polski.
3. NFOŚiGW powiadamia Beneficjenta na piśmie o zawieszeniu wypłat środków z Dotacji, wskazując przyczynę oraz przewidywany okres zawieszenia.
4. W przypadku zawieszenia wypłat środków z Dotacji, NFOŚiGW może wezwać Beneficjenta do podjęcia oznaczonych działań w celu usunięcia przyczyny zawieszenia, po zrealizowaniu których wypłata środków z Dotacji zostanie wznowiona.
5. Po ustaniu przyczyny zawieszenia NFOŚiGW wznowia wypłatę środków z Dotacji.
6. W przypadku wznowienia wypłaty środków z Dotacji, NFOŚiGW przekaże na rachunek bankowy Beneficjenta zaległe kwoty Dotacji, po uprzedniej weryfikacji przedłożonych przez Beneficjenta – zgodnie z § 4 ust. 5 – dokumentów rozliczeniowych.
7. Zawieszenie zgodnie z Umową wypłaty środków z Dotacji z przyczyn leżących po stronie Beneficjenta nie stanowi naruszenia Umowy przez NFOŚiGW. Nie stanowi także podstawy do naliczania wobec NFOŚiGW odsetek za opóźnienie w wypłacie środków z Dotacji.

§ 11

WYPOWIEDZENIE I ROZWIĄZANIE UMOWY, ZWROT DOTACJI

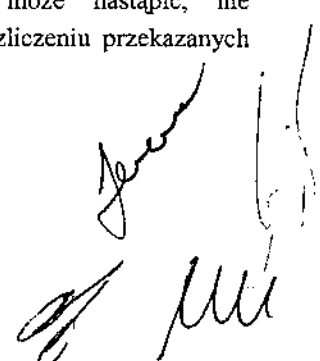
1. NFOŚiGW może wypowiedzieć Umowę, z zachowaniem 14 - dniowego okresu wypowiedzenia, w przypadku:
 - a) nieustanowienia przez Beneficjenta wymaganych Umową zabezpieczeń lub nieprzekazania dokumentów potwierdzających ustanowienie wymaganych zabezpieczeń lub ich niezaakceptowania przez NFOŚiGW,
 - b) zawieszenia wypłaty środków z Dotacji przez okres dłuższy niż 3 miesiące,
 - c) stwierdzenia opóźnień w realizacji Przedsięwzięcia w stosunku do warunków określonych Harmonogramem rzeczowo – finansowym w stopniu zagrażającym terminowej realizacji Przedsięwzięcia,
 - d) podania przez Beneficjenta we wniosku o udzielenie Dotacji lub składanych dokumentach rozliczeniowych, niepełnych lub nieprawdziwych danych oraz informacji albo w inny sposób utrudnianie kontroli realizacji Przedsięwzięcia,
 - e) nieprzedłożenia przez Beneficjenta dokumentów rozliczeniowych określonych w Warunkach Szczególnych lub nieprzedłożenia na żądanie NFOŚiGW dokumentów rozliczeniowych w zakresie

- i w terminie określonym zgodnie z postanowieniami § 4 Warunków Ogólnych,
- f) niewykonania lub nienależytego wykonania przez Beneficjenta obowiązku, o którym mowa w § 4 ust. 4 lub w § 14 ust. 2 lub ust. 3 Warunków Ogólnych,
- g) naruszenia przez Beneficjenta innych warunków Umowy, istotnych dla realizacji Przedsięwzięcia lub osiągnięcia Efektu ekologicznego i Efektu rzeczowego Przedsięwzięcia.
2. NFOŚiGW może rozwiązać Umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia (ze skutkiem natychmiastowym), w przypadku:
- a) wykorzystania przez Beneficjenta środków z Dotacji na inne niż realizacja Przedsięwzięcia cele,
- b) stwierdzenia naruszenia przez Beneficjenta warunków udzielania pomocy publicznej, w tym w szczególności poziomu dopuszczalnej pomocy publicznej, jeżeli Dotacja spełnia kryteria uznania za pomoc publiczną,
- c) niezakończenia w terminie realizacji Przedsięwzięcia,
- d) nieuzyskania przez Beneficjenta w terminie Efektu rzeczowego i Efektu ekologicznego Przedsięwzięcia,
- e) stwierdzenia pogorszenia lub utraty Trwałości Przedsięwzięcia,
- f) gdy złożono wniosek o ogłoszenie upadłości Beneficjenta lub wszczęto wobec Beneficjenta postępowanie naprawcze,
- g) gdy ogłoszono likwidację Beneficjenta,
- h) gdy wobec Beneficjenta wszczęto postępowanie egzekucyjne, w szczególności w stosunku do mienia stanowiącego prawne zabezpieczenie wiarygodności NFOŚiGW z tytułu ewentualnego zwrotu Dotacji,
- i) jeżeli z powodu działania siły wyższej realizacja Przedsięwzięcia stanie się niemożliwa, w szczególności jeżeli nie będzie możliwe osiągnięcie Efektu rzeczowego lub Efektu ekologicznego Przedsięwzięcia,
- j) wypowiedzenia lub rozwiązania Umowy BK-KE.
3. W przypadku wypowiedzenia lub rozwiązania Umowy, Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu na rzecz NFOŚiGW wypłaconych mu środków z Dotacji wraz z odsetkami naliczonymi jak od zaległości podatkowych, liczonymi od następnego dnia po dniu wypłaty Beneficjentowi środków z Dotacji do dnia uznania rachunku bankowego NFOŚiGW kwotą zwrotu, a także do zwrotu na rzecz NFOŚiGW innych wymagalnych należności wynikających z Warunków Szczególnych.
4. W uzasadnionych przypadkach NFOŚiGW może odstąpić, na wniosek Beneficjenta, od wypowiedzenia Umowy i określić Beneficjentowi nowe Warunki Szczególne dalszego korzystania z Dotacji.
5. Beneficjentowi przysługuje prawo do wypowiedzenia Umowy w każdym czasie z zachowaniem 14-dniowego okresu wypowiedzenia, pod warunkiem zwrotu wypłaconych Beneficjentowi kwot Dotacji wraz z odsetkami jak od zaległości podatkowych, naliczanymi za okres od następnego dnia po dniu wypłaty Beneficjentowi kwot Dotacji do dnia uznania rachunku bankowego NFOŚiGW kwotą dokonywanego przez Beneficjenta zwrotu, a także pod warunkiem zwrotu na rzecz NFOŚiGW innych wymagalnych należności wynikających z Umowy.
6. W przypadku wypowiedzenia lub rozwiązania Umowy w trybach określonych w ust. 1, 2 i 5 Beneficjentowi nie przysługuje odszkodowanie.

§ 12

ZABEZPIECZENIA

1. Na zabezpieczenie roszczeń NFOŚiGW o ewentualny zwrot Dotacji, Beneficjent udzieli na rzecz NFOŚiGW zabezpieczeń określonych w Warunkach Szczególnych.
2. Beneficjent zobowiązany jest ustanowić wymagane zabezpieczenia oraz przekazać dokumenty potwierdzające ustanowienie zabezpieczeń przed terminem rozpoczęcia wypłaty środków z Dotacji. Zabezpieczenia ustanawiane są na okres obowiązywania umowy.
3. Przed wszczęciem procedury zaspokojenia roszczeń NFOŚiGW z ustanowionych zabezpieczeń, NFOŚiGW wezwie Beneficjenta do dobrowolnego spełnienia obowiązku zwrotu Dotacji.
4. Wybór zabezpieczeń, z których zaspokojone zostaną roszczenia NFOŚiGW wobec Beneficjenta z tytułu ewentualnego zwrotu Dotacji, należy do NFOŚiGW.
5. Wszystkie koszty ustanowienia, zmiany lub zwolnienia prawnego przewidzianych Umową zabezpieczeń ponosi Beneficjent.
6. W przypadku zmniejszenia się realnej wartości ustanowionych przez Beneficjenta zabezpieczeń, NFOŚiGW może żądać od Beneficjenta ustanowienia dodatkowych zabezpieczeń, a Beneficjenta zobowiązuje się dodatkowe zabezpieczenia ustanowić.
7. Zwolnienie przez NFOŚiGW ustanowionych zabezpieczeń zwrotu Dotacji może nastąpić, nie wcześniej, niż po całkowitym rozliczeniu przekazanych Beneficjentowi środków z Dotacji.

§ 13

SILA WYŻSZA

1. Strony nie są odpowiedzialne za naruszenie obowiązków wynikających z Umowy w przypadku, gdy wyłączną przyczyną naruszenia jest działanie siły wyższej.
2. Przez siłę wyższą rozumie się zdarzenie bądź połączenie zdarzeń lub okoliczności, niezależnych od Stron, które zasadniczo utrudniają lub uniemożliwiają wykonywanie zobowiązań danej Strony wynikających z Umowy, a których dana Strona nie mogła przewidzieć ani im zapobiec lub przewyciężyć poprzez działanie z dochowaniem należytej staranności.
3. W przypadku zaistnienia siły wyższej Strona, której dotyczy działanie siły wyższej, zobowiązana jest poinformować pozostałe Strony na piśmie o wystąpieniu siły wyższej, ze wskazaniem przewidywanego czasu trwania przeszkody w realizacji wynikających z Umowy obowiązków z powodu działania siły wyższej.
4. Jeżeli z powodu działania siły wyższej realizacja Przedsięwzięcia stanie się niemożliwa, w szczególności jeżeli nie będzie możliwe osiągnięcie Efektu rzeczowego lub Efektu ekologicznego Przedsięwzięcia, NFOŚiGW przysługuje prawo rozwiązania Umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia z zastosowaniem § 11.
5. W przypadku rozwiązania Umowy w trybie określonym w ust. 4, NFOŚiGW może – na wniosek Beneficjenta – odstąpić w uzasadnionych przypadkach od dochodzenia spłaty całości lub części odsetek.

§ 14

INFORMACJA O DOFINANSOWANIU PRZEDSIĘWZIĘCIA

1. NFOŚiGW ma prawo do udostępnienia osobom trzecim oraz podawania do publicznej wiadomości informacji o dofinansowaniu Przedsięwzięcia, w szczególności o wysokości udzielonego Beneficjentowi dofinansowania, w tym do zamieszczenia informacji na temat dofinansowania na stronie internetowej NFOŚiGW oraz w materiałach informacyjnych i promocyjnych NFOŚiGW. Powyższe uprawnienie NFOŚiGW podlega ograniczeniom jedynie w zakresie i na zasadach określonych w przepisach odrębnych.
2. Beneficjent zobowiązany jest do umieszczenia we wszystkich materiałach informacyjnych i promocyjnych Beneficjenta dotyczących Przedsięwzięcia informacji dotyczących

dofinansowania realizacji Przedsięwzięcia przez NFOŚiGW oraz do zamieszczenia w tych materiałach logo NFOŚiGW.

3. Niezależnie od obowiązków określonych w ust. 2, Beneficjent zobowiązuje się do stosowania form informowania o uzyskanym dofinansowaniu Przedsięwzięcia zgodnie z obowiązującą w dniu podpisywania niniejszej umowy „Instrukcją oznakowania przedsięwzięć ze środków NFOŚiGW”. Beneficjent oświadcza, że zapoznał się z tą instrukcją i jej treść nie budzi jego zastrzeżeń.
4. W razie naruszenia przez Beneficjenta obowiązków określonych w ust. 2 lub ust. 3, NFOŚiGW może wezwać Beneficjenta do zaprzestania naruszeń oraz podjęcia działań niezbędnych do usunięcia skutków tych naruszeń pod rygorem zawieszenia wypłaty środków z Dotacji lub wypowiedzenia Umowy.

§ 15

KONTAKTY STRON, DORĘCZENIA

1. Doręczania pism oraz innej korespondencji dokonuje się za pokwitowaniem odbioru za potwierdzeniem poczty, przesyłki kurierskiej lub poprzez doręczenie bezpośrednio w siedzibie Stron.
2. Określone niniejszą Umową terminy złożenia przez Beneficjenta oznaczonych pism lub dokumentów uznaje się za zachowane, jeżeli najpóźniej w ostatnim dniu terminu pisma te lub dokumenty zostały złożone bezpośrednio w siedzibie NFOŚiGW lub nadane przesyłką poleconą za pośrednictwem poczty lub przesyłką kurierską.
3. W przypadku, gdy Beneficjent odmawia przyjęcia pisma, uznaje się, że pismo zostało skutecznie doręczone w dniu odmowy jego przyjęcia przez Beneficjenta.
4. Jeżeli początkiem terminu określonego w dniach jest pewne zdarzenie, przy obliczaniu tego terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie nastąpiło; upływ ostatniego z wyznaczonej liczby dni uważa się za koniec terminu.
5. Jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy kolejny dzień powszedni.
6. Strony zobowiązują się do niezwłocznego, wzajemnego informowania o zmianie danych ewidencyjnych i adresowych, pod rygorem uznania za doręczoną korespondencji przesłanej na ostatnio wskazany przez Stronę adres.
7. Kopie dokumentów przekazywane przez Beneficjenta do NFOŚiGW będą poświadczane zgodnie z zasadami prawidłowej reprezentacji Beneficjenta za zgodność z

oryginałem i opatrzone datą poświadczenia nie wcześniej niż na miesiąc przed dostarczeniem do NFOŚiGW.

§ 16

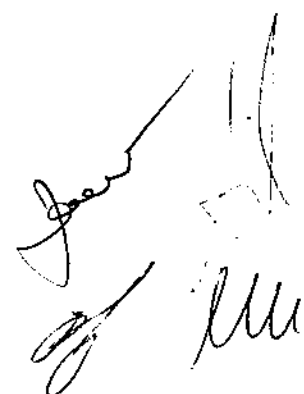
POMOC PUBLICZNA

W przypadku, gdy udzielone Beneficjentowi na podstawie niniejszej Umowy dofinansowanie w formie Dotacji spełnia kryteria uznania tego dofinansowania za pomoc publiczną, podstawę prawną oraz warunki udzielenia Beneficjentowi pomocy publicznej określają Warunki Szczególne.

§ 17

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wszelkie zmiany lub uzupełnienia Umowy wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności i dla swej skuteczności wymagają zgody Stron.
2. Warunkiem zmian Umowy, o których mowa w art. 15 Postanowień Wspólnych, jest zgoda Komisji Europejskiej.
3. Zmiana Harmonogramu rzeczowo - finansowego dokonywana w trybie określonym w § 6 Umowy nie wymaga dokonywania zmian Umowy w trybie ust. 1, a
4. Miejszem wykonania umowy jest miejsce siedziby NFOŚiGW.
5. Beneficjent nie może przenieść na inny podmiot praw i obowiązków wynikających z Umowy bez uprzedniej, pisemnej zgody NFOŚiGW.
6. Ewentualne spory powstałe w związku z zawarciem lub wykonaniem Umowy, Strony zobowiązują się rozwiązywać polubownie w trybie negocjacyjnym, a w przypadku niemożności osiągnięcia porozumienia, spory rozstrzygane będą przez właściwy rzeczowo sąd powszechny miejsca siedziby NFOŚiGW.
7. Prawem właściwym dla Umowy jest prawo polskie.
8. Umowę sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, po 1 dla każdej ze Stron.
9. Umowa wchodzi w życie po podpisaniu umowy BK-KE dotyczącej projektu nr LIFE13 ENV /PL/000004 na podstawie której Beneficjent jest Beneficjentem koordynującym lub Współbeneficjentem. Beneficjent przekaże kopie Umowy BK-KE w terminie 14 dni od jej podpisania przez strony.

ED

III. WARUNKI SZCZEGÓLNE

1. Przedsięwzięcie na realizację którego zostało Beneficjentowi udzielone dofinansowanie w formie Dotacji

„ENERGA Living Lab dla poprawy efektywności końcowego wykorzystania energii elektrycznej / ENERGA Living Lab for the improvement of energy end-use efficiency

/nazwa Przedsięwzięcia/

Przedsięwzięcie krajowe*

LIFE13 ENV /PL/000004 / nr projektu w Umowie BK-KE/

2. Przewidywany, całkowity koszt realizacji Przedsięwzięcia

5 852 739,00 PLN (słownie: pięć milionów osiemset pięćdziesiąt dwa tysiące siedemset trzydzieści dziewięć złotych),

co stanowi równowartość

1 361 102,00 EUR (słownie: jeden milion trzysta sześćdziesiąt jeden tysięcy sto dwa euro)

według kursu 4,3

- w tym koszty kwalifikowane 5 633 439,00 zł (1 310 102,00 EUR),
- w tym koszty niekwalifikowane 219 300,00 zł (51 000,00 EUR),
- przy czym poniesienie przez Beneficjenta kosztów realizacji Przedsięwzięcia w kwocie większej niż wskazana powyżej, nie stanowi podstawy do zwiększenia kwoty Dotacji.

3. Termin zakończenia realizacji Przedsięwzięcia

31.03.2017 r.

4. Efekt rzeczowy Przedsięwzięcia

- oznaczenie Efektu rzeczowego:

OCHRONA ATMOSFERY

Użytkowanie energii elektrycznej

Inne: Uruchomienie 150 instalacji demonstracyjnych HAN (w skład instalacji wchodzi: brama domowa, komunikator AMI, gniazda pośredniczące AGP, termostat grzejnikowy, ściemniacze oświetlenia, przełączniki ścienne, kontraktony, bypasy, rejestrator temperatury);

Instalacja przydomowych OZE: zestawy fotowoltaiczne 14 szt., przydomowe turbiny wiatrowe 14 szt., magazyny energii 4 szt., instalacje mikrogeneracji 2 szt.);

NAUKA I PRACE BADAWCZE

Prace badawcze i ekspertyzy/ Ekspertyzy i opracowania

Raport analityczny oraz instrukcja techniczna dotycząca brzegowych charakterystyk sieci elektroenergetycznej umożliwiających efektywne wdrożenie systemu HAN na danym obszarze (szt. 1), Raport porealizacyjny z osiągnięcia efektu środowiskowego (szt. 1), Raport analityczny podsumowujący wyniki przeprowadzonych testów wdrożeniowych (szt. 1);

EDUKACJA EKOLOGICZNA

Działania szkoleniowe i propagujące wiedzę ekologiczną:

- Zorganizowanie konferencji: (szt. 1/ liczba odbiorców: 90);
- Zorganizowanie seminariów / warsztatów: spotkania z przedstawicielami miast (szt. 3/ liczba odbiorców: 250);
- szkoleniowe organizacja imprez/festiwali: wydarzenia promujące wyniki projektu wśród społeczności (Road show) (szt. 4/ liczba odbiorców: 500), udział w wydarzeniach branżowych (szt. 6/ liczba odbiorców ogółem: 500);

Opracowanie i wykonanie materiałów popularyzujących ochronę środowiska i postawy proekologiczne

- przygotowanie i druk plakatów (szt. 1/ nakład: 1600);
- opracowanie i druk biuletynów informacyjnych/folderów/ulotek/broszur: broszury (szt. 1/ nakład 2500), foldery podsumowujące (szt. 1/ nakład 1000);
- inne (materiały popularyzujące ochr. środowiska): gadżety promujące projekt (1 szt./nakład 2500), teczki (1 szt/ nakład 2500), notesy (szt 1/ nakład 500);
- przygotowanie i wydanie artykułów ekologicznych: artykuły w prasie specjalistycznej (szt. 3) i artykuły w prasie lokalnej i ogólnopolskiej (szt. 6) - liczba odbiorców 170 000 os.;
- przygotowanie i produkcja materiałów informacyjno-promocyjnych: roll-upy – (szt. 3);

Opracowanie i materiałów wykorzystujących techniki komputerowe i Internet:

- budowa i obsługa stron internetowych/portali i wortalii: (szt. 1/ liczba odbiorców 15 000);
- materiały informacyjno-edukacyjne na CD/DVD: film dotyczący realizowanego projektu (szt. 1 / nakład 1500);

- termin osiągnięcia Efektu rzeczowego: **31.03.2017 r.**

Efekt rzeczowy uważa się za wykonany, jeżeli faktycznie osiągnięta liczba jednostek miary efektu rzeczowego dla każdej pozycji działań wskazanych w niniejszym punkcie nie różni się od przewidywanej liczby, o więcej niż 5 %, pod warunkiem, że nie wpłynie to na obniżenie efektu ekologicznego. Różnica w ilości jednostek miary efektu rzeczowego nie może powstać w wyniku celowego działania Beneficjenta.

5. Efekt ekologiczny Przedsięwzięcia

- oznaczenie Efektu ekologicznego:

Ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂ - 109,52 Mg / rok
Podwyższenie poziomu świadomości ekologicznej społeczeństwa

- termin osiągnięcia Efektu ekologicznego: **31.03.2017 r.**

6. Okres Trwałości Przedsięwzięcia

5 lat od daty zakończenia realizacji Przedsięwzięcia zgodnie z pkt 3 Warunków Szczególnych

7. Dokumenty potwierdzające osiągnięcie Efektu rzeczowego Przedsięwzięcia

- a) sprawozdanie końcowe
- b) zestawienie kosztów poniesionych na realizację Przedsięwzięcia z określeniem

- całkowitego kosztu ze wskazaniem źródeł finansowania oraz określeniem procentowego udziału środków NFOŚiGW w kosztach kwalifikowanych
- c) zestawienie zrealizowanych obiektów/urządzeń zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym zaakceptowane przez uprawnionego inspektora nadzoru (w przypadku jeżeli jest to wymagane)
 - d) po jednym egzemplarzu dokumentów wymienionych w punkcie "ekspertyzy i opracowanie"
 - e) dokumenty OT na zakupione środki trwałe (w przypadku zakupu sprzętu o jednostkowej wartości poniżej 3500 zł OT nie będzie wymagane)
 - f) materiały informacyjne i promocyjne: - po 5 szt z każdego rodzaju
 - g) po jednym egzemplarzu czasopism, w których zostaną zamieszone przygotowane artykuły
 - h) kopia przedstawionych prezentacji oraz kopia listy uczestników biorących udział w konferencjach/warsztatach/wydażeniach
 - i) wydruk ze strony internetowej projektu

- przy czym termin przedłożenia ww. dokumentów ustala się na 30 dni od daty otrzymania informacji o zaakceptowaniu przez Komisję Europejską końcowego sprawozdania technicznego i zestawienia wydatków i dochodów, o którym mowa w art. 12 Postanowień Wspólnych.

8. Dokumenty potwierdzające osiągnięcie Efektu ekologicznego Przedsięwzięcia

- a) sprawozdanie z realizacji projektu
- b) dokument potwierdzający akceptację przez KE końcowego sprawozdania technicznego i zestawienia wydatków i dochodów o których mowa w Postanowieniach Wspólnych art. 12
- c) wyliczenie w procentach udziału poszczególnych źródeł finansowania w kosztach kwalifikowanych Przedsięwzięcia w euro, z uwzględnieniem kursu wymiany, o którym mowa w art. 29,5 Postanowień Wspólnych

- przy czym termin przedłożenia ww. dokumentów ustala się na 30 dni od daty otrzymania informacji o zaakceptowaniu przez Komisję Europejską końcowego sprawozdania technicznego i zestawienia wydatków i dochodów, o którym mowa w art. 12 Postanowień Wspólnych.

9. Dokumenty potwierdzające Trwałość Przedsięwzięcia

dla Efektu rzeczowego:

- a) oświadczenie Beneficjenta o trwałości Przedsięwzięcia
- b) raport z osiągniętych efektów

dla Efektu ekologicznego:

- a) oświadczenie Beneficjenta o trwałości Przedsięwzięcia
- b) raport z osiągniętych efektów

- przy czym termin przedłożenia ww. dokumentów ustala się na 30 dni od daty zakończenia każdego roku kalendarzowego w okresie Trwałości Przedsięwzięcia.

10. Kwota Dotacji

do 2 535 044,00 PLN (słownie: **dwa miliony pięćset trzydzieści pięć tysięcy czterdzieści cztery złote**)

co stanowi równowartość 589 545,00 EUR (słownie: **pięćset osiemdziesiąt dziewięć tysięcy pięćset czterdzieści pięć euro**)

według kursu 4,3

- w tym realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych: **1 141 629,00 zł,**

- w tym realizacji zadań bieżących: **1 393 415,00 zł,**

- przy czym kwota wypłaconych środków z Dotacji przeliczonych na euro nie może przekroczyć **45,00%** kosztów kwalifikowalnych zrealizowanego Przedsięwzięcia w euro według kursu wskazanego w art. 29 Postanowień Wspólnych.

- kwota dofinansowania nie może być przeznaczona na pokrycie kosztów poniesionych przed **01.06.2014 r.**

W przypadku, gdy w trakcie realizacji Przedsięwzięcia faktyczne koszty jego realizacji okażą się niższe od przewidywanych, kwota Dotacji może zostać proporcjonalnie obniżona, z zachowaniem wskazanego udziału procentowego Dotacji w kosztach kwalifikowanych zrealizowanego Przedsięwzięcia. W takim przypadku nadwyżka środków przekazanych Beneficjentowi w ramach Dotacji będzie podlegała zwrotowi na rzecz NFOŚiGW w terminie 14 dni od daty otrzymania przez Beneficjenta wezwania do zapłaty.

11. Rachunek bankowy Beneficjenta właściwy do przekazywania środków z Dotacji

Bank Polska Kasa Opieki SA,

45 1240 6292 1111 0010 3641 5107

12. Harmonogram wypłat - refundacja

Lp.	Kwota (zł)			W tym środki z zobowiązań wieloletnich (*) / w PLN	od dnia (termin początkowy)	do dnia (termin końcowy)	Uwagi
	całkowita	w tym na: realizację inwestycji/ zakupów inwestycyjnych	w tym na: realizację zadań bieżących				
1	1 413 564,00	1 040 149,00	373 415,00	1 413 564,00	2015-01-01	2015-03-31	
2	150 000,00	50 000,00	100 000,00	150 000,00	2015-04-01	2015-06-30	
3	180 000,00	0,00	180 000,00	180 000,00	2015-07-01	2015-09-30	
4	231 480,00	51 480,00	180 000,00	231 480,00	2015-10-01	2015-11-30	
5	200 000,00	0,00	200 000,00	200 000,00	2016-01-01	2016-03-31	
6	120 000,00	0,00	120 000,00	120 000,00	2016-04-01	2016-06-30	
7	150 000,00	0,00	150 000,00	150 000,00	2016-07-01	2016-09-30	
8	40 000,00	0,00	40 000,00	40 000,00	2016-10-01	2016-11-30	
9	50 000,00	0,00	50 000,00	50 000,00	2017-01-01	2017-03-31	
Razem	2 535 044,00	1 141 629,00	1 393 415,00	2 535 044,00			

(*) zobowiązania wieloletnie OZE i efektywność kosztowa

27

13. Dokumenty rozliczeniowe, które Beneficjent zobowiązany jest przedłożyć w celu otrzymania środków z Dotacji zgodnie z Harmonogramem wypłat – refundacja:

- a) wniosek o wypłatę środków wraz z wymaganymi załącznikami,
- b) dokumenty związane z zakupem gruntu (kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem) – jeśli dotyczy:

- przy czym dokumenty te należy przedłożyć NFOŚiGW każdorazowo nie później niż na 14 dni przed terminem wypłaty danej transzy Dotacji,

Dodatkowo, na każde żądanie NFOŚiGW, Beneficjent okaże dokumenty, o których mowa w § 4 ust. 10 Warunków Ogólnych.

14 Zabezpieczenia zwrotu środków z Dotacji wraz z odsetkami naliczonymi jak dla zaległości podatkowych, o których mowa w § 11 ust. 3 na rzecz NFOŚiGW

Weksel własny "in blanco" Beneficjenta z klauzulą "bez protestu" wraz z deklaracją wekslową wystawcy weksla na zabezpieczenie zwrotu dotacji wraz z należnymi odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych

15. Wykaz dokumentów, do których przedłożenia zobowiązany jest Beneficjent

I. dotyczących zabezpieczeń zwrotu środków z Dotacji wraz z odsetkami naliczonymi jak dla zaległości podatkowych, o których mowa w § 11 ust. 3:

- a) Weksel własny "in blanco" Beneficjenta z klauzulą "bez protestu"
- b) deklaracja wekslowa wystawcy weksla na zabezpieczenie zwrotu dotacji wraz z należnymi odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych
- c) aktualna umowa spółki Beneficjenta,
- d) uchwała Zgromadzenia Wspólników Beneficjenta w przedmiocie wyrażenia zgody na zawarcie niniejszej umowy i zaciągnięcie zobowiązania wekslowego celem zabezpieczenia prawidłowego wykonania umowy i ewentualnego zwrotu dotacji powiększonej o odsetki jak dla zaległości podatkowych,

- w terminie do dnia 31.12.2014 r. (nie później niż przed datą pierwszej wypłaty kwoty dotacji)

II. pozostałe dokumenty:

- a) kopia umowy pomiędzy Beneficjentem koordynującym a Komisją Europejską dotyczącej projektu (potwierdzona za zgodność z oryginałem) wraz z kopią ostatecznej wersji wniosku LIFE+, przekazanego do Komisji Europejskiej,
- b) oświadczenie Beneficjenta koordynującego zawierające informacje dotyczące podatku VAT,

- w terminie do dnia 31.12.2014 r. (nie później niż przed datą pierwszej wypłaty kwoty Dotacji),

16. Pomoc publiczna

Pomoc publiczna udzielana jest na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.) i zgodnie z warunkami określonymi w Sekcji 4 (Pomoc na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną) *rozporządzenia Komisji (WE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z dnia 26.6.2014, str. 1.)*

W odniesieniu do zakupu środków trwałych OZE montowanych u uczestników testów wdrożeniowych, dofinansowanie stanowić będzie pomoc pośrednią dla tych podmiotów, a ENERGA Innowacje Sp. z o.o. wejdzie w obowiązki podmiotu udzielającego pomocy.

17. Termin zwrotu wypłaconych środków z Dotacji w przypadku rozwiązania lub wypowiedzenia Umowy

- a) w terminie 14 dni od daty otrzymania przez Beneficjenta oświadczenia NFOŚiGW o rozwiązaniu lub wypowiedzeniu Umowy,
- b) bez wezwania w terminie 14 dni od daty otrzymania przez NFOŚiGW oświadczenia Beneficjenta o wypowiedzeniu Umowy,

- przy czym zwrotu wypłaconych środków z Dotacji należy dokonać na rachunek bankowy NFOŚiGW w Banku Gospodarstwa Krajowego O/Warszawa, nr rachunku:

28 1130 1062 0000 0109 9520 0001

18. Dane kontaktowe Beneficjenta / telefon, faks, e-mail, osoby odpowiedzialne

Katarzyna Grzejszczak, tel. 785 877 355, email. katarzyna.grzejszczak@enspirion.pl

19. Współbeneficjenci uprawnieni do ponoszenia kosztów kwalifikowanych Przedsięwzięcia ze środków NFOŚiGW:

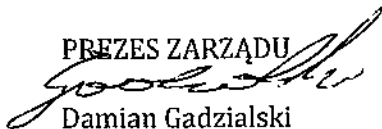
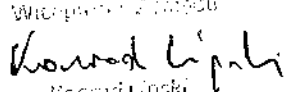
- a) nie dotyczy

20. Inne

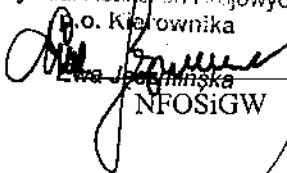
- 1) Dotowany wyraża zgodę na przesunięcie umówionych w harmonogramie środków finansowych, na kolejny rok kalendarzowy, w sytuacji wyczerpania limitu środków w planie finansowym w roku bieżącym.
- 2) Wskaźniki osiągnięcia celu:
 - Liczba przetestowanych rozwiązań innowacyjnych - pilotażowych lub demonstracyjnych w rozumieniu LIFE: 1 szt.
 - Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych: 0,5 mln
- 3) Opracowania, które powstaną w ramach przedsięwzięcia zostaną przez Beneficjenta publicznie udostępnione

21. Załączniki do Umowy

1. Harmonogram rzeczowo – finansowy,
2. Postanowienia Wspólne,
3. Wzór oświadczenia VAT Dotowanego / Współbeneficjenta,
4. Wzór wniosku o wypłatę środków wraz z załącznikami,
5. Wzór rozliczenia końcowego dofinansowania w formie Dotacji,
6. Wzór sprawozdania częściowego ze stanu realizacji projektu LIFE+,
7. Wzór raportu z utrzymania trwałości efektów (*jeśli wymagane*).

PREZES ZARZĄDU

Damian Gadziński
Wiceprezes Zarządu

Konrad Lipiński

BENEFICJENT

Wydział ds. Programu Life
Kierownik
Departament Księgowości i Rozliczeń
Wydział Rozliczeń i Programów
p.o. Kierownika

Andrzej Myter
Ewa Jędrzejewska
NFOSiGW